

מירי וג'ודי

לפניכם פרק מתוך הספר "קוראים לי צביקי גרין" מאת הסופר חיים ולדר. בספר מסופר על משפחה, הורים ושני ילדיהם, צביקי ומירי. המשפחה יצאה לשליחות בארצות הברית לפי בקשת הרבנים. בספר צביקי מתאר חוויות ואירועים מחיי היום-יום במקום החדש. בפרק שלפניכם צביקי מספר על אחותו ועל חברתה החדשה.

קראו את הסיפור שלפניכם, וענו על השאלות שאחריו.

מירי אחותי הצעירה השתלבה יפה בארצות הברית, הרבה יותר טוב ממני. אני התקשיתי להסתגל למקום החדש, לשפה החדשה ולילדים החדשים. לא מצאתי עדיין אפילו חבר אחד בארצות הברית, ואילו אחותי מצאה פה את החברה הכי טובה שהייתה לה אי פעם, ג'ודי שמה.

5 אספר כאן את מה שסיפרה לי מירי אחותי, עליה ועל חברתה ג'ודי.

מירי וג'ודי נפגשו בנסיבות מוזרות מאוד. כשיצאה מירי מבית ספרה ומיהרה הביתה, היא עברה ליד בניין שזה עתה סיימו לבנותו. לפתע יצאה מהבניין ילדה גבוהה, שחורת שער. היא ירדה במהירות במדרגות המובילות לרחוב, נתקלה במירי בעוצמה רבה והפילה אותה על המדרכה. המכה שקיבלה מירי הייתה חזקה והכאיבה לה מאוד. 10 היא התרוממה, ועוד לפני שניערה את בגדיה, צעקה על הילדה: "את לא רואה לאן את הולכת?"

"לא", אמרה הילדה, "אני לא רואה."

התשובה הרגיזה את מירי עוד יותר. "לא די בכך שאת רצה בלי להיזהר ומפילה אנשים, את גם לועגת לי?"

15 "אני מצטערת", אמרה הילדה, "אבל אני באמת לא רואה."

"את צוחקת?" שאלה מירי.

"לא, באמת, אני פשוט... עיוורת."

מירי נדהמה. לרגע נעתקו המילים מפיה. היא רצתה שהאדמה תפצה את פיה ותבלע אותה. "אני מצטערת...", אמרה לבסוף, "פשוט לא ידעתי. את סולחת לי?" שאלה.

20 "את זו שצריכה לסלוח לי", אמרה הילדה. "הייתי צריכה להיזהר יותר ולא לרוץ ברחוב כאילו אני רואה."

- "את לא אשמה," אמרה לה מירי, "את באמת לא אשמה," חזרה ואמרה.
 "אז שתינו לא אשמות. בואי נשכח מכל העניין, טוב?" אמרה הילדה.
 "בסדר," אמרה מירי וחשבה בלבה כי לעולם לא תוכל לשכוח את איהנעימות שהרגישה.
 "עוד לא אמרת לי מה שמך," אמרה הילדה. היא גִּישָׁשָׁה בשתי ידיה בזהירות עד שתפסה
 בגדר האבן שלצד הבניין והתיישבה עליה. 25
 "אני מירי," הציגה מירי את עצמה.
 "ואני ג'ודי. זה ממש מתחרז – מירי וג'ודי, נכון?"
 מירי נענעה בראשה לאות הן, אף על פי שחשבה שהשמות אינם מתחרזים כל כך.
 "למה את לא עונה לי?" שאלה ג'ודי.
 באותו רגע נזכרה מירי שג'ודי אינה יכולה לראות את תנועות ראשה. "כן... כן,"
 אמרה במהירות, "סליחה, שכחתי ש..."
 ג'ודי צחקה צחוק מתגלגל. "זה קורה לכולם," אמרה תוך כדי צחוק. "אני מנחשת
 שהנהנת בראשך. זה מזכיר לי את הבדיחה על הרשליה שחזר באמצע הלילה ודפק על
 דלת ביתו. אמו שאלה: 'מי זה, הרשליה?' והרשליה, שעמד מאחורי הדלת, נענע בראשו
 לאות 'כן', ונשאר כל הלילה בחוץ..." 35
 מירי צחקה. נראה לה מוזר לעמוד בעיר זרה ולשמוע מילדה, שאינה מכירה, בדיחה
 על הרשליה. הרי את הסיפורים המבדחים עליו היא קראה בביתה בישראל.
 "אל תדאגי," אמרה ג'ודי, "אם נהיה חברות את תתרגלי אליי ותלמדי לדבר איתי. רגע...
 את רוצה להיות חברה שלי?"
 "כן," אמרה מירי בהיסוס. 40
 ג'ודי כמו ניחשה את מחשבותיה. "דעי לך שאני יכולה לעשות הכול חוץ מלראות, הכול!
 אני יכולה לכתוב, לצייר, לבשל ולקרוא."
 "לקרוא?" שאלה מירי.
 "לקרוא בעזרת מישוש פֶּתב מיוחד לעיוורים. אני גם יודעת לשחק, לקפוץ בחבל,
 ללכת ברחוב במהירות, ואפילו... להפיל ילדות אחרות, בעצמך ראית..." 45
 מירי פרצה בצחוק עליז, וג'ודי הצטרפה אליה בשמחה.
 לפתע נעמדה ג'ודי ושלחה את ידה הימנית לשעון מוזר שהיה על ידה השמאלית. היא
 רִפְרְפָה באצבעותיה על השעון, ואמרה: "כבר רבע לשתיים, אני עלולה לאחר להסעה,
 עליי ללכת." "ואז המשיכה: "מחר אהיה כאן שוב באותה שעה. זה בית הספר שבו אני
 לומדת. האם תבואי?" 50

מירי לא ידעה אם תבוא, לפיכך שתקה.

"לפני שאנחנו נפרדות, אני מוכרחה לראות אותך, " אמרה, ועוד לפני שמירי הספיקה להבין למה היא מתכוונת, נעמדה ג'ודי מולה והושיטה את ידה אל פְּנִיָּהּ. מירי חשה כיצד אצבעותיה של ג'ודי מרפרפות על לחייה, על סנטרה ועל אפה הקטן, משם עברה למצחה והעבירה יד על שערותיה. 55

"עכשיו אני יודעת איך את נראית, " אמרה לבסוף. לאחר מכן הוציאה מקל קצר ומתחה אותו עד שהפך לארוך. "להתראות, " אמרה והחלה ללכת ולהניע את המקל ימינה ושמאלה.

מירי נשארה עומדת, נרגשת ונבוכה.

60 בבית סיפרה לי מירי אחותי על המפגש עם ג'ודי. אמרתי לה שג'ודי כנראה רוצה מאוד להיות חברה שלה. מירי חשבה מעט ואמרה שגם היא רוצה בכך. "אני חושב שזה רעיון טוב, " אמרתי, "אבל כדאי שתשאלי מה דעתה של אימא."

למחרת, בעידודה של אימא, מיהרה מירי למקום שבו פגשה את ג'ודי לראשונה. ג'ודי עמדה שם, בכניסה לבית הספר לילדות עיוורות, מתח וציפייה ניכרו על פניה. השמש הבליטה את עיניה הכחולות, שָׁהוּ בנקודה דמיונית. 65

"זו אני, " הכריזה מירי בקול וראתה את השמחה שפשטה על פניה של ג'ודי. ג'ודי סיפרה לה שחלמה עליה בלילה, אך לא ידעה אם אכן תגיע ואם הן ייפגשו שוב.

וכך כמעט בכל יום הייתה מירי מתייצבת באותו מקום לאחר סיום הלימודים. פעמים אחדות אף ביקרה בביתה של ג'ודי, ושם הן שיחקו יחד ושיתפו זו את זו בחוויות שעברו עליהן. בכל יום הייתה מירי חוזרת הביתה שמחה ומאושרת. 70

לא קינאתי במירי על שמצאה חברה טובה בארצות הברית. שמחתי בשמחתה. קיוויתי שגם אני אמצא חבר שאֶתו אוכל לדבר ולשחק, חבר טוב שיעזור לי להשתלב במקום החדש.

השאלות

1. א. השלימו את המילים החסרות לפי הקטע שבמסגרת בעמוד 1.

את הסיפור שקראתם מספר נער בשם ⁽¹⁾..... הוא ומשפחתו עזבו את ישראל ועברו לגור ב⁽²⁾..... לתקופה של כמה שנים. בספר, שמתוכו הובא הסיפור, הוא מתאר חוויות ואירועים שקרו לו וגם ⁽³⁾ בחיי היום-יום שלהם.

ב. מה התפקיד של הקטע הכתוב במסגרת בעמוד 1?

1. להציג את הרקע לסיפור.
2. לספר על חייו של הסופר.
3. להמליץ לילדים על קריאת הספר.
4. לתאר את התקופה שבה מתרחש הסיפור.

2. בתחילת הסיפור צביקי מתאר את הקשיים שלו.

כתבו שני קשיים שהוא מתאר.

1. _____

2. _____

3. מה היה המקרה שהוביל לפגישה הראשונה בין מירי לגיודי?

4. בשורה 10 מירי שואלת את גיודי: "את לא רואה לאן את הולכת?"

בשאלה זאת מירי מתכוונת –

- 1 לקבל מידע מגיודי.
2 לעזור לגיודי.
3 לנזוף בגיודי.
4 להזהיר את גיודי.

5. מירי רצתה "שהאדמה תפצה את פיה ותבלע אותה" (שורות 17–18)

כי היא הרגישה –

- 1 פחד.
2 בושה.
3 עלבון.
4 כעס.

6. בשורות 18–20 כתוב שגיודי ומירי מבקשות סליחה זו מזו.

על מה כל אחת מהן מתנצלת?

1. גיודי מתנצלת על כך ש –

2. מירי מתנצלת על כך ש –

7. בשורות 44–45 ג'ודי אומרת למירי: "אני גם יודעת לשחק, לקפוץ בחבל, ללכת

ברחוב במהירות, ואפילו... להפיל ילדות אחרות, בעצמך ראית..."

על איזו תכונה של ג'ודי אפשר ללמוד ממשפט זה?

₁ בעלת הומור עצמי – יודעת לצחוק על עצמה.

₂ מתנשאת – מתייחסת בזלזול לאחרים.

₃ טובת לב – אוהבת לעזור לאחרים.

₄ ענווה – צנועה בהתנהגותה.

8. בשורות 41–45 ג'ודי מדגישה שהיא יכולה לעשות הכול חוץ מלראות.

למה היה חשוב לג'ודי להדגיש זאת?

₁ כדי להראות למירי שהיא מסוגלת לקרוא מחשבות.

₂ כדי להסביר למירי שהיא עסוקה ואין לה פנאי.

₃ כדי להוכיח למירי שהיא יותר מוכשרת ממנה.

₄ כדי להוסיף ולשכנע את מירי להיות חברה שלה.

9. מהסיפור אפשר ללמוד שיש קשר טוב בין צביקי ובין אחותו מירי.

הביאו דוגמה לכך מהסיפור.

10. בסיפור מתוארים מקרים שבהם ג'ודי נעזרת בַּדְיָה מפני שאינה רואה.

הביאו **שתי** דוגמאות למקרים כאלה מהסיפור.

1.

2.

11. כאשר רוצים לומר ש**מְדַבֵּר** רע יצא דבר טוב,

[בכתבתכם הקפידו על ניסוח,
על סימני פיסוק, על כתיב נכון
ועל כתב יד ברור.]

אומרים: "מַעַז יֵצֵא מִתּוֹק" (שופטים, יד, יד).

הסבירו את הקשר בין ציטוט זה ובין הסיפור שקראתם.

12. לפניכם קטע מהסיפור (שורות 6–9):

"כשיצאה מירי מבית ספרה ומיהרה הביתה, היא עברה ליד בניין שזה עתה סיימו לבנותו. לפתע יצאה מהבניין ילדה גבוהה, שחורת שֵׁעַר. היא ירדה במהירות במדרגות המובילות לרחוב, נתקלה במירי בעוצמה רבה והפילה אותה על המדרכה."

א. העתיקו מהקטע ארבעה פעלים שונים בזמן עבר.

ב. מה תורמים לקורא הפעלים הרבים שבקטע?

- הם מתארים את המכשולים הרבים בדרכו של העיור. ₁
- הם עוזרים לדמיין את המחשבות של הדמויות. ₂
- הם מדגישים את עוצמת המכה שמירי קיבלה. ₃
- הם ממחישים את הקצב המהיר של האירוע. ₄

13. א. כתבו כל מילה שלפניכם בשתי מילים.

דוגמה: אחותו – *האחות*

1. בגדיה – _____
2. בְּלִבָּהּ – _____
3. משפחתו – _____

ב. כתבו כל שתי מילים שלפניכם במילה אחת.

דוגמה: הבית שלו – *ביתו*

1. החברה שלי – _____
2. הראש שלך – _____
3. האצבעות שלה – _____